

تحلیل انتقادی نظریه درون‌گرایانه چیزُم و توجیه ذهنی- عینی باورها

دکتر عباس یزدانی*

چکیده

باور موجه دارای چه شرایطی است؟ چگونه ما می‌توانیم در باورهایمان در باره جهان خارج موجه باشیم؟ برخلاف نظریه برون‌گرایانه، مبنای گروی درون‌گرایانه بر این باور است که ما انسان‌ها در رابطه با باورهایمان، الزامات و وظایف معرفتی یا عقلانی داریم که قبل از آن که به باورهای گزاره‌ای موجه اعتقاد پیدا کنیم باید آن‌ها را انجام دهیم. هدف این مقاله نقد نظریه درون‌گروی چیزُم در مورد توجیه باورها است. هرچند دیدگاه درون‌گروی معقول‌تر از دیدگاه رقیب می‌باشد، اما به تنها‌یابی برای توجیه باورها کافی نیست، بلکه به یک بیان تکمیلی نیاز دارد تا برای توجیه باورها کافی باشد. در این مقاله نشان داده خواهد شد که رهیافت چیزُم در مورد توجیه باورها اشکالاتی مواجه است. از آن‌جایی که غالب معرفت‌های ما معرفت‌های حصولی است بنابر این به یک پل ارتباطی میان ذهن و عین نیاز خواهیم داشت. با استفاده از فلسفه‌ی ملاصدرا و از طریق صورت‌های ذهنی می‌توان چنین پل ارتباطی میان ذهن و اعیان خارجی را ایجاد نمود. براساس علم حضوری، می‌توان یک بیان ساده و روشن از توجیه باورها در مورد جهان مادی، به ویژه در مورد تجربه‌های حسی ارائه نمود.

واژه‌های کلیدی: درون‌گروی، برون‌گروی، چیزُم، توجیه ذهنی- عینی، صدرا.